

ILT

Inspectie Leefomgeving en
Transport

Rijnstraat 8

Den Haag

Postbus 16191

2500 BD Den Haag

Datum 22 januari 2024

Betreft Gebruik van lijnen met hoogwaardige kunststofvezels

Tijdens de bijeenkomst over het aanvullend onderzoek van schepen van de historische zeilvloot op 16 januari in Lelystad zijn er veel vragen gesteld over het gebruik van lijnen met hoogwaardige kunststofvezels (HMPE o.a. bekend onder de merknaam Dyneema). Dit naar aanleiding van het feit dat de ILT dit gebruik niet wilde toestaan.

Het doel van het aanvullend onderzoek is het aantoonbaar veiliger maken van de vloot. De regelgeving (ES-TRIN) stelt dat touw uit polyethyleen niet mag worden gebruikt. Tijdens de bijeenkomst op 16 januari hebben schippers aangegeven (net als in andere sectoren) al jaren gebruik te maken van lijnen van HMPE, zonder dat dit voor zover bekend heeft geleid tot incidenten. Bovendien hebben de keurende instanties het gebruik van HMPE lijnen toegestaan op het moment dat het bewijs van tuigage is afgegeven. Op dit moment is er nog geen uitputtend beeld over de geschiktheid van HMPE. Voorkomen moet worden dat de vloot door HPME op dit moment niet toe te staan uiteindelijk onveiliger wordt dan in de huidige situatie.

Daarom heeft de ILT op 22 januari in samenspraak met de taskforce historische zeilvloot besloten het gebruik vooralsnog toe te staan, mits de lijnen niet worden toegepast in het staand want en de lijnen goed worden gedocumenteerd in het tuigboek. Tevens zal worden gekeken naar de volgende punten:

- Het materiaal dient te allen tijde te zijn voorzien van een coating of een beschermende mantel tegen inwerking van UV licht;
- De materiaalsoort, de breeksterkte en leeftijd moet te allen tijde herleidbaar zijn middels een certificaat of productspecificatie en leveringsbon;
- Lieren en schijven van blokken dienen geschikt te zijn voor het toegepaste materiaal;
- Voor lopende lijnen (vallen en takels in bakstagen en dirken) geldt een hogere breeksterkte t.o.v. een staakabel volgens de tabel van art. 20.15;
- Eindverbindingen in dirken/kraanlijnen en bakstagen mogen uitsluitend door een deskundige worden gemaakt;
- Alle overige eindverbindingen dienen volgens protocol van de fabrikant te worden gemaakt.

Er zal door TNO een onderzoek worden uitgevoerd naar de omstandigheden en condities voor veilig gebruik van HMPE lijnen in de historische zeilvloot. Dan gaat het bijvoorbeeld om de kwaliteit van de coating of mantel, de breeksterkte en de

maximaal toegestane leeftijd van de lijnen. Bij dit onderzoek zal afstemming worden gezocht met een aantal schippers en bedrijven actief in de tuigage.

ILT

Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal daarna worden bepaald of en zo ja onder welke condities HMPE mag worden gebruikt.

Datum

22 januari 2024

Tot slot kunnen de inspecteurs van de keuringsinstanties en ILT tijdens het aanvullend onderzoek ook besluiten om de lijnen met HMPE niet toe te staan bij twijfel over veilig gebruik. Dit kan bijvoorbeeld in de volgende situaties:

- Materiaal is aangetast door inwerking UV en kan uit elkaar "geplukt" worden dit gaat vaak gepaard met sterke "verbleking" van de kleur van de lijn;
- Bij smeltverbranding door schavielen;
- Wanneer de lijn zeer "pluizig" begint te worden;
- Bij beschadigingen waarbij een breuknest in de lijn optreed (meerdere gebroken tiertjes bij elkaar).